

[Justitsministeren]

reform er at foretage den mest hensigtsmæssige grænsedragning, ikke blot over for forhold, der bedst egner sig til regulering i særlovgivning, men også over for de mere almindelige synspunkter og grundsætninger, der næppe overhovedet bør nedfældes i lovsform.

Det blev endvidere udtalt, at justitsministeriet var indstillet på at overveje muligheden for, at emner, der ikke findes egnede til optagelse i en almindelig forvaltningslov, eventuelt kunne gøres til genstand for en vejledende regulering – på tilsvarende måde som man i tilslutning til gennemførelsen af lov om offentlighed i forvaltningen uddybede og i et vist omfang supplerede bestemmelserne i denne lov gennem justitsministeriets vejledning om loven. Jeg kan henvise til Folketingstidende 1977-78, forhandlingerne sp. 8095-8097.

Jeg kan yderligere oplyse, at spørgsmålet om sagsbehandlingsfrister er indgået i justitsministeriets fortsatte overvejelser vedrørende udkastet til forvaltningslov. Disse overvejelser har resulteret i, at det efter justitsministeriets opfattelse ikke vil være hensigtsmæssigt eller ønskeligt og næppe heller muligt at opstille en generel regel om sagsbehandlingstiden, der skulle gælde for alle forvaltningsmyndigheder og alle typer af forvaltningsafgørelser. I den forbindelse vil jeg især pege på følgende forhold.

Forvaltningsmyndighederne inden for forskellige forvaltningsområder er opbygget på forskellig måde. Nogle afgørelser træffes af ministerierne, direktorater, styrelser o. lign. Andre afgørelser træffes af kommuner eller kollegiale myndigheder, der er oprettet med henblik på behandling af bestemte sager. Det siger sig selv, at så forskellige myndigheder ikke kan forventes at have en ensartet arbejdsform eller en ensartet rytme.

Det gælder endvidere, at der for en bestemt type sager, som behandles af en forvaltningsmyndighed, kan være betydelige forskelle med hensyn til den tid, det tager og må tage at behandle den enkelte sag. For sager, der behandles af kollegiale forvaltningsmyndigheder, f. eks. kommuner, gør der sig således det forhold gældende, at visse sager kan afgøres af den kommunale administration efter bemyndigelse, visse afgørelser kan træffes af stående udvalg, og visse sager afgøres af den samlede kommunalbestyrelse.

Det er indlysende, at længden af den nødvendige sagsbehandling må variere, alt efter hvilket niveau den pågældende afgørelse træffes på. Lignende forhold gør sig gældende for andre kollegiale forvaltningsmyndigheder, hvor nogle afgørelser træffes af sekretariatet eller nævnets formand efter bemyndigelse, mens andre sager må behandles i det samlede nævn.

Endelig medfører selve sagernes karakter, at der medgår og må medgå et væsentlig forskelligt tidsforbrug ved behandlingen af forskellige sager. Nogle sager vil forholdsvis hurtigt kunne afgøres, fordi det faktiske afgørelsesgrundlag er ukompliceret og hurtigt kan tilvejebringes. Andre afgørelser nødvendigvis gør betydelige undersøgelser af teknisk art, indsamling af faktiske oplysninger og dybtgående principielle overvejelser. Selv inden for en bestemt type sager vil der ofte være indbyrdes betydelige forskelle med hensyn til omfanget af det grundlag, der nødvendigvis må tilvejebringes for at sikre, at den trufne afgørelse bliver lovlig og rigtig.

Disse forhold, som jeg har fremdraget her, svarer i øvrigt til de synspunkter, som justitsministeriets udvalg vedrørende begrundelse af forvaltningsafgørelser m.v. og indenrigsministeriets arbejdsgruppe om kommunalt nærdemokrati gav udtryk for i de betænkninger, der blev afgivet i henholdsvis 1972 og 1977.

Forslagsstillerne til det forslag, vi behandler i dag, har i bemærkningerne til forslaget til folketingsbeslutning bl. a. anført, at offentlige myndigheder for almindelige sager, først og fremmest standardsager, bør pålægges en behandlingsfrist. Kan den givne frist i særlige tilfælde ikke overholdes, skal den pågældende myndighed have pligt til at underrette borgeren om, hvorfor sagen trækker ud, og hvornår svar kan forventes. Disse betragtninger tilslører efter min mening sagens kerne, nemlig at sagsbehandlingstiden bl. a. afhænger af den enkelte sags karakter. Jeg har ingen tiltro til, at det skulle være muligt på grundlag af generelle kriterier at udsondre en bestemt type af sager, de såkaldte almindelige sager eller standardsager. Selv inden for en gruppe sager af samme art, f. eks. om byggetilladelse, om ægtefællebidrag osv., vil det ofte vise sig, at der er betydelige forskelle med hensyn til de ressourcer og det tidsrum,